

คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะ

การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชาภาษาไทย ๕ รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

ชุดที่ ๒ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทเพลง

คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๕ รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑
 ชุดที่ ๒ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทเพลง
 สำหรับครู

แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ มีทั้งหมด ๘ ชุด แต่ละชุดเป็นแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพ และมุ่งหวังให้เกิดประสิทธิผล ครูผู้สอนควรดำเนินการ ดังนี้

๑. เตรียมและศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ก่อนที่จะให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมในแบบฝึก

๒. อธิบายให้นักเรียนทราบถึงจุดประสงค์ของการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เพื่อให้นักเรียนได้ประโยชน์สูงสุดจากการทำแบบฝึก

๓. ตระหนักอยู่เสมอว่าในการทำกิจกรรมควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด อาทิ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การตรวจแบบฝึกด้วยตนเอง การเปลี่ยนกันตรวจกับเพื่อน ตลอดจนการบันทึกคะแนน และการเปรียบเทียบพัฒนาการของตนเอง

๔. ให้นักเรียนอ่านและปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับนักเรียนหน้าถัดไปโดยครูเป็นผู้ให้

คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๕ รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑
 ชุดที่ ๒ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทเพลง
 สำหรับนักเรียน

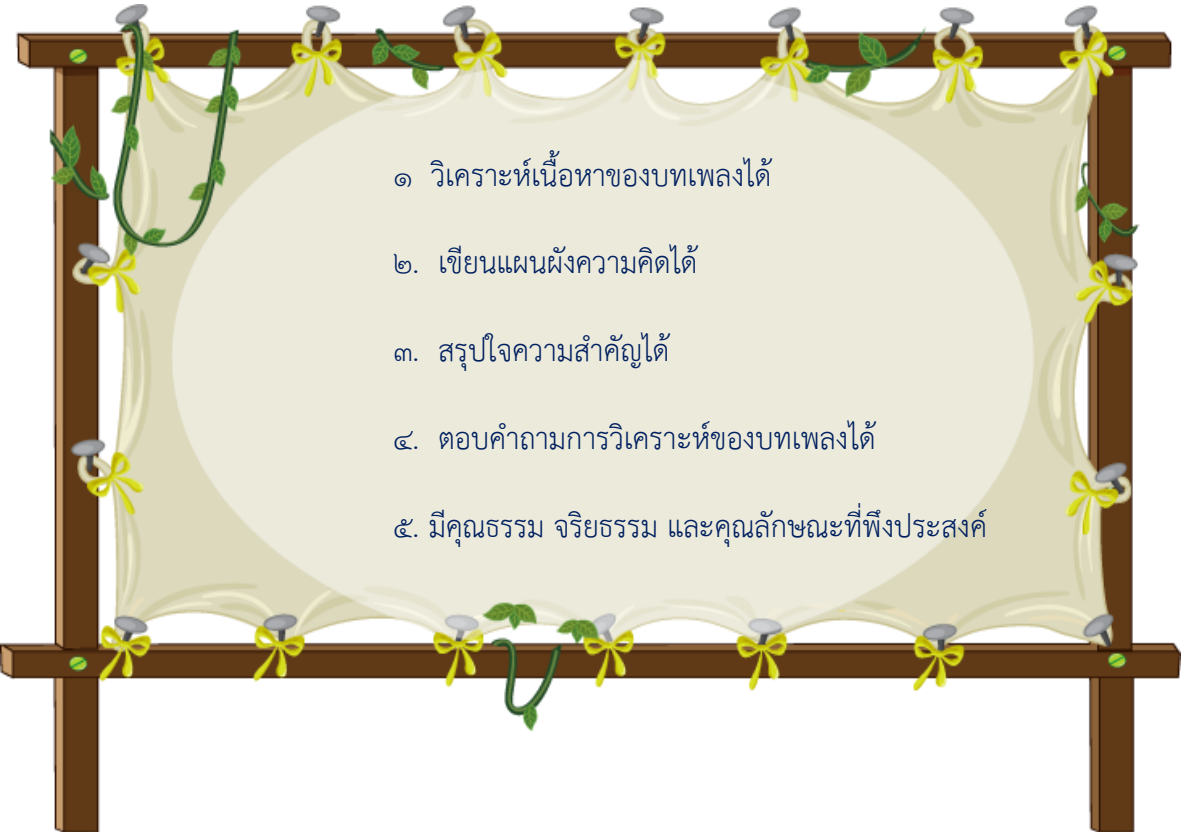
แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รายวิชาภาษาไทย ๕ รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑ ชุดที่ ๒ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทเพลง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ แบบฝึกเล่มนี้มีทั้งหมด ๒ กิจกรรม ให้นักเรียนอ่านคำแนะนำการใช้และปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้
๒. อ่านคำชี้แจงการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ให้เข้าใจตามขั้นตอน
๓. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ในเวลา ๑๐ นาที ลงในกระดาษคำตอบ แล้วตรวจคำตอบจากเฉลย ส่งให้ครูตรวจสอบความถูกต้องแล้วบันทึกคะแนน
๔. ศึกษาเนื้อหาสาระของการคิดวิเคราะห์ ทำความเข้าใจแล้วทำแบบฝึกที่กำหนดให้จนครบทุกกิจกรรมตามลำดับ
๕. แบบฝึกทักษะ ชุดที่ ๒ มี ๒ กิจกรรม ใช้เวลาทำกิจกรรม ๖๐ นาที ในแต่ละกิจกรรมประกอบด้วย ๓ กิจกรรมย่อย
๖. นักเรียนต้องฝึกปฏิบัติแบบฝึกทักษะ ทุกกิจกรรม หากกิจกรรมใดยังทำไม่ได้ให้ข้ามไปทำกิจกรรมอื่นก่อน เมื่อมีเวลาเหลือจึงกลับมาทำกิจกรรมที่ยังไม่ได้ทำ
๗. บันทึกคะแนนที่ได้ลงในแบบสรุปผล
๘. ทำแบบทดสอบหลังเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ เวลา ๑๐ นาที ส่งให้ครูตรวจแล้วบันทึกลงในแบบบันทึกคะแนน
๙. นักเรียนต้องส่งแบบฝึกทักษะทันทีเมื่อหมดเวลา
๑๐. ครูแจ้งผลสอบหลังเรียนของนักเรียนทุกคนเพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของตนเองกับการประเมินก่อนเรียน

แบบฝึกทักษะ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ชุดที่ ๒ นี้คงจะเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนและครูสามารถนำไปประยุกต์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนในโอกาสต่อไป



จุดประสงค์การเรียนรู้

- 
๑. วิเคราะห์เนื้อหาของบทเพลงได้
 ๒. เขียนแผนผังความคิดได้
 ๓. สรุปใจความสำคัญได้
 ๔. ตอบคำถามการวิเคราะห์ของบทเพลงได้
 ๕. มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว และทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

๑. จากบทเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” ท้องคำว่าเพียงและพอจากหัวใจ เป็นลูกที่ดีของพ่อ ด้วยความรักด้วยภักดี” คำว่า พ่อ ในที่นี้ หมายถึงใคร

- ก. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- ข. พ่อของคนร้องเพลง
- ค. พ่อของคนแต่งเพลง
- ง. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๒. จากบทเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” คำว่า “รูปที่มีทุกบ้าน” ในที่นี้ หมายถึง รูปของใคร

- ก. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- ข. สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
- ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี
- ง. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามบรมราชกุมาร

๓. จากบทเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” แสดงให้เห็นว่าคนไทยรู้สึกอย่างไรต่อคนที่อยู่ในรูป

- ก. อิจฉา
- ข. ริษยา
- ค. ชื่นชม
- ง. เียดหุน

๔. จากบทเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” ส่งเสริมให้ผู้ฟังมีคุณธรรมในข้อใด

- ก. ความมีระเบียบวินัย
- ข. ความเสียสละ
- ค. ความกตัญญู
- ง. ความมีสัมมาคารวะ

๕. จากบทเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” คำใดที่สื่อความหมายเป็นคนคนเดียวกัน

- | | |
|----------------|------------------|
| ก. แม่- พ่อ | ข. พ่อ - เทวดา |
| ค. เทวดา - แม่ | ง. แม่ - คนในรูป |

๖. จากเนื้อหาของบทเพลง เล่าสู่กันฟัง กล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

- ก. เรื่องราวในอดีต
- ข. ชีวิตในวัยเรียน
- ค. ความเจ็บปวด
- ง. ความคิดถึงและความห่วงใย

๗. จากเนื้อหาของบทเพลง เล่าสู่กันฟัง กล่าวถึงบุคคลกี่คน

- ก. ๑ คน
- ข. ๒ คน
- ค. ๓ คน
- ง. ๔ คน

๘. จากเพลง เล่าสู่กันฟัง ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. ความรักของคน ๒ คนเริ่มมีปัญหา
- ข. ความห่างไกลเป็นอุปสรรคของความรัก
- ค. การจากกันทำให้เกิดความห่วงใยต่อกัน
- ง. การจากกันทำให้หมดรักต่อกัน

๙. กลุ่มเพลงต่อไปนี้ กลุ่มมีเนื้อหามุ่งให้มีความรักชาติ รักความเป็นไทย

- ก. เพลงรัก
- ข. เพลงไทยเดิม
- ค. เพลงปลุกใจ
- ง. เพลงเพื่อชีวิต

๑๐. ข้อใด **ไม่ใช่** การแบ่งกลุ่มเพลงไทยสากล หลังจากปี พ.ศ. ๒๕๐๐

- ก. เพลงไทยเดิม
- ข. เพลงลูกกรุง
- ค. เพลงเพื่อชีวิต
- ง. เพลงลูกทุ่ง

ใบความรู้ ประกอบแบบฝึกทักษะชุดที่ ๒
เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทเพลง

เพลง หมายถึง ถ้อยคำที่นักประพันธ์เรียงร้อยหรือเรียบเรียงขึ้น ซึ่งประกอบด้วย เนื้อร้อง ทำนอง จังหวะ ทำให้เกิดความไพเราะสร้างความเพลิดเพลินให้แก่ผู้ฟัง มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ทั้งทางด้านการเลือกสรรคำที่ใช้ในการแต่ง การเรียบเรียงประโยค และการใช้โวหาร เพลงนั้นอาจให้ข้อคิดแก่ผู้ฟังในการดำเนินชีวิตด้วยสำเนียงขับร้อง ทำนองดนตรี กระบวนวิธี รำ ระเบียบ โดยเพลงสร้างสรรค์จากเครื่องดนตรีหรือการขับร้อง

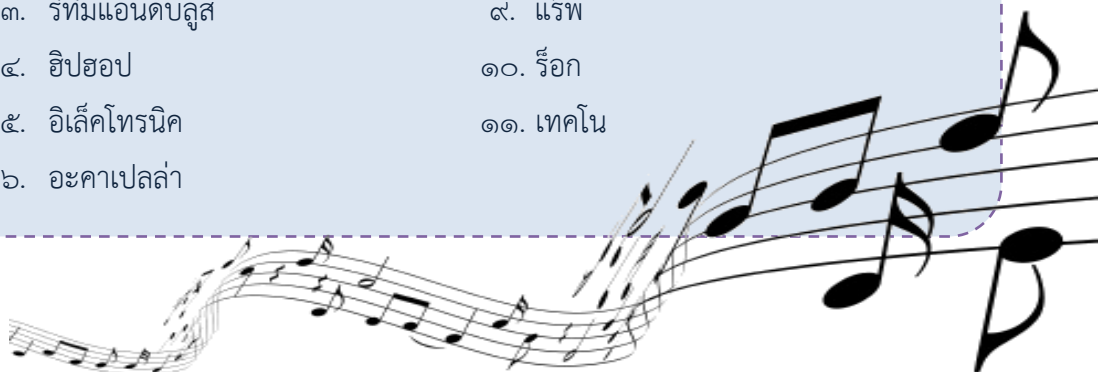
รูปแบบของเพลงตามเครื่องดนตรีและเนื้อหา

๑. เพลงไทยเดิม
๒. เพลงไทยลูกกรุง
๓. เพลงไทยลูกทุ่ง
 - หมอลำ บ้างเรียกหมอลำซิ่ง
๔. เพลงเพื่อชีวิตเพลงไทยสากล
๕. เพลงสากล



รูปแบบของเพลงตามจังหวะ

- | | |
|--------------------|------------|
| ๑. เพลงบรรเลง | ๗. คลาสสิก |
| ๒. ป๊อป | ๘. แจ๊ส |
| ๓. ริทึมแอนด์บลูส์ | ๙. แร็ป |
| ๔. ฮิปฮอป | ๑๐. ร็อก |
| ๕. อิเล็กทรอนิกส์ | ๑๑. เทคโน |
| ๖. อะคาเปลล่า | |



องค์ประกอบของเพลง

คือ ส่วนต่างๆ ที่มารวมเข้าด้วยกัน ทำให้เป็นเพลงองค์ประกอบของเพลงมี

- เนื้อร้อง/คำร้อง
- ทำนองหรือดนตรี/เครื่องดนตรี
- เสียงร้อง
- จังหวะ
- การประสานเสียง
- อื่นๆ เช่น การใช้เนื้อเสียงแบบต่างๆ การปรับบรรยากาศ ทางเครื่อง

ประเภทของเพลงไทยสากล

การแบ่งประเภทเพลงไทยสากลในประวัติศาสตร์ตามทัศนะของ “ครุฑนารถ ถาวรบุตร” แนวเนื้อหาเพลงไทยสากลในยุคแรก ช่วงทศวรรษ ๒๔๘๐ ถึงทศวรรษ ๒๔๙๐ สามารถแบ่งได้ดังนี้

๑. กลุ่มเพลงปลุกใจ ให้รักชาติความเป็นไทย

๒. กลุ่มเพลงรัก หรือเพลงประโลมโลก

๓. กลุ่มเพลงชีวิต ยุคนั้นยังไม่เรียก “เพลงเพื่อชีวิต” คือเพลงที่หยิบยกเอารายละเอียดชีวิตของคนในอาชีพต่างๆ มาพรรณนาด้วยคำร้องที่เรียบง่ายแต่กินใจ มุ่งสะท้อนสภาพสังคมและเสียดสีการเมืองบ้างพอสมควร อันถือได้ว่าเพลงเพื่อชีวิตคือ “รากฐาน” ของลูกทุ่งและเพลงเพื่อชีวิตในเวลาต่อมา

หลังจากปี พ.ศ. ๒๕๐๐ มาแล้ว จึงมีการแบ่งเพลงไทยสากลออกเป็น

๑. เพลงลูกกรุง เช่น เพลงของ สุนทราภรณ์ สุเทพ วงศ์กำแหง ชรินทร์ นันทนาคร ฯลฯ

๒. เพลงลูกทุ่ง เช่น เพลงของ สุรพล สมบัติเจริญ พุ่มพวง ดวงจันทร์ ฯลฯ

๓. เพลงเพื่อชีวิต เช่น เพลงของ แอ๊ด คาราบาว ฯลฯ



คำว่า “เพลงลูกทุ่ง” ถือกำเนิดอย่างเป็นทางการในปี ๒๕๐๗ เมื่อมีรายการโทรทัศน์ ทางช่อง ๔ บางขุนพรหม รายการหนึ่งตั้งชื่อว่า “เพลงลูกทุ่ง” และจนกระทั่งเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เมื่อประชาธิปไตยแบ่งบาน จึงเริ่มมีเพลงประเภทที่ ๓ เรียกว่า “เพลงเพื่อชีวิต” เกิดจากแนวคิดศิลปะต้องรับใช้ประชาชน ซึ่งปรากฏในหนังสือ “ศิลปะเพื่อชีวิต ศิลปะเพื่อประชาชน” ของจิตร ภูมิศักดิ์ นักคิดนักเขียนฝ่ายก้าวหน้า ซึ่งขบวนการนักศึกษาให้ความยอมรับนับถือ

การแบ่งประเภทของเพลง “เพลงไทยสากล” แบ่งออกเป็นประเภทกว้างๆ คือ ลูกทุ่ง ลูกกรุง และเพื่อชีวิต ยังคงใช้มาถึงปัจจุบัน ทั้งนี้แม้ว่าเนื้อหาของเพลงลูกทุ่งจะพัฒนาไปอย่างหลากหลายทั้งตลกขบขัน รักหวานซึ้ง หัวอกชื่นชม สองแง่สองง่าม เสียดสีสังคม ฯลฯ ขณะที่เพลงเพื่อชีวิต ก็แตกแขนงทางเนื้อหาและแนวคิดออกไปมากขึ้น แต่มีอาจปฏิเสธได้ว่าทั้งเพลงลูกทุ่งและเพลงเพื่อชีวิตในปัจจุบันล้วนมีรากฐานมาจาก “เพลงเพื่อชีวิต” ที่ศิลปินชั้นครูอย่าง แสงนภา บุญราศรี เสน่ห์ โกมารชุน ไพบุลย์ บุตรขัน คำรณ สัมบุญญานนท์ ได้บุกเบิกรังสรรค์ไว้ตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ ๒๔๘๐-๒๔๙๐ นั้นเอง

(ที่มา : http://www.fm100sk.com/index.php?option=.com_content&view=article&id=73&Itemid=98)



แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนา
การคิดวิเคราะห์

ชุดที่ ๒

เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทเพลง

กิจกรรมที่ ๑

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง **เล่าสู่กันฟัง** ให้เข้าใจแล้ววิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านจากนั้นทำแผนผังความคิด สรุปใจความสำคัญ และตอบคำถาม (แผนผังความคิดสามารถออกแบบเพิ่มเติมได้)

เพลง : เล่าสู่กันฟัง

ศิลปิน : เบิร์ด ธงไชย

อัลบั้ม : Smile Club

ฉันยังจำเสมอที่เธอเคยบอกกับฉัน คิดแล้วยังตื้นตันเกินอธิบาย
นึกถึงคำๆ นั้นทุกวันที่ห่างกันไป เหมือนมันเป็นโยงโยที่ส่งถึงกัน

ไม่ว่าเราจะโชคดี หรือบางทีที่ร้องไห้ ต่างคนสนใจจะฟัง
เพราะว่าในชีวิตเรื่องจริงมันต่างจากฝัน ฝันไม่เคยมีวันที่เจ็บซ้ำใจ
มีผู้คนอยู่รอบกาย เหมือนไม่มีไม่เห็นใคร แต่ใจๆ ฉันยังมีเธอ

* คืนที่ไร้แสงไฟ วันที่ใจมัวหม่น ขอเพียงใครสักคนห่วงใยกัน
วันที่เสียน้ำตา วันที่ฟ้าเปลี่ยนผัน เธอก็ยังมีฉันอยู่ทั้งคน

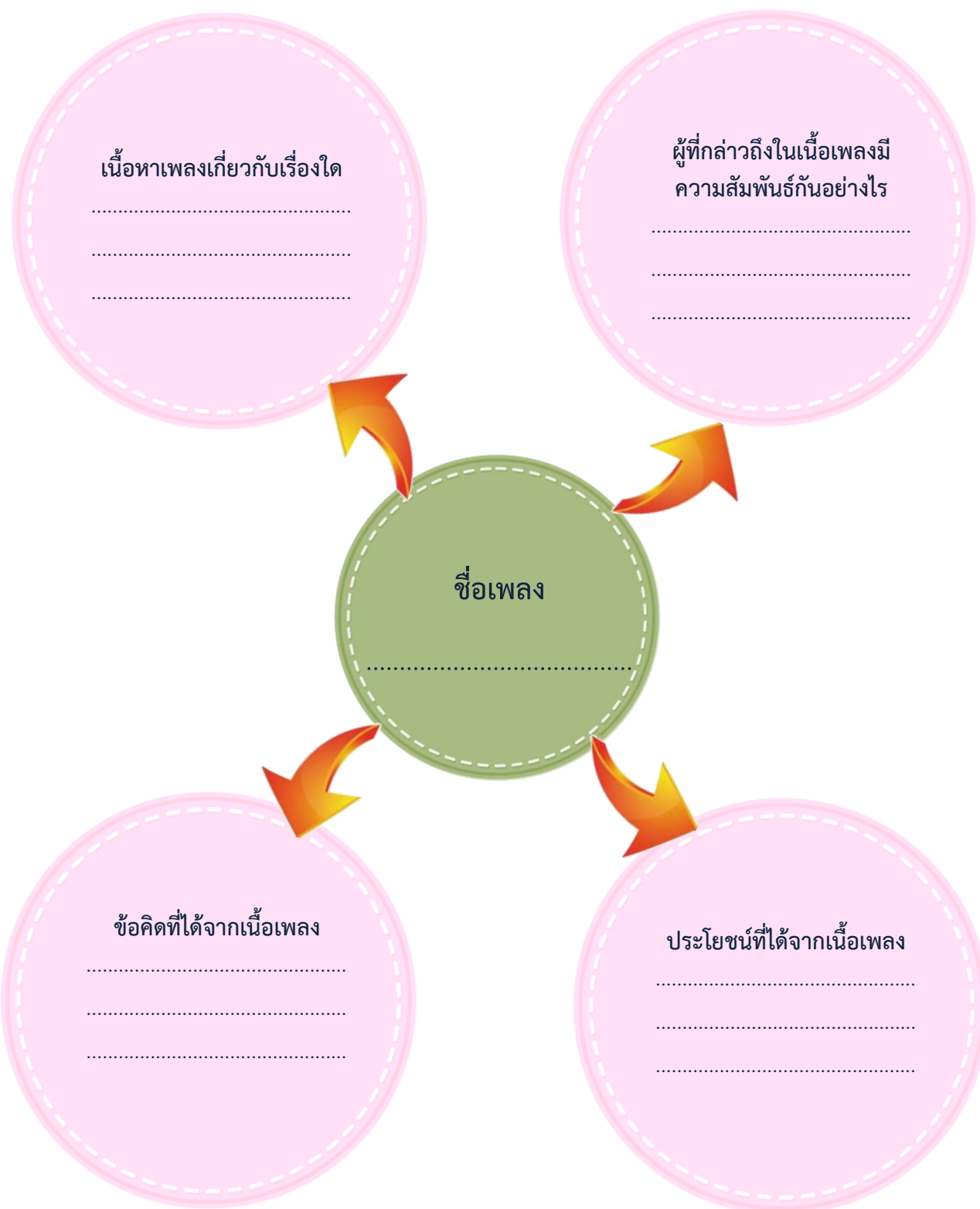
ฝนที่ตกทางโน้น หนาวถึงคนทางนี้ ยังอยากได้ยินทุกเรื่องราว
ยังนอนดึกอยู่ใช่ไหม เธอพอไปหรือเปล่า อย่าลืมเล่าสู่กันฟัง
(ซ้ำ *)

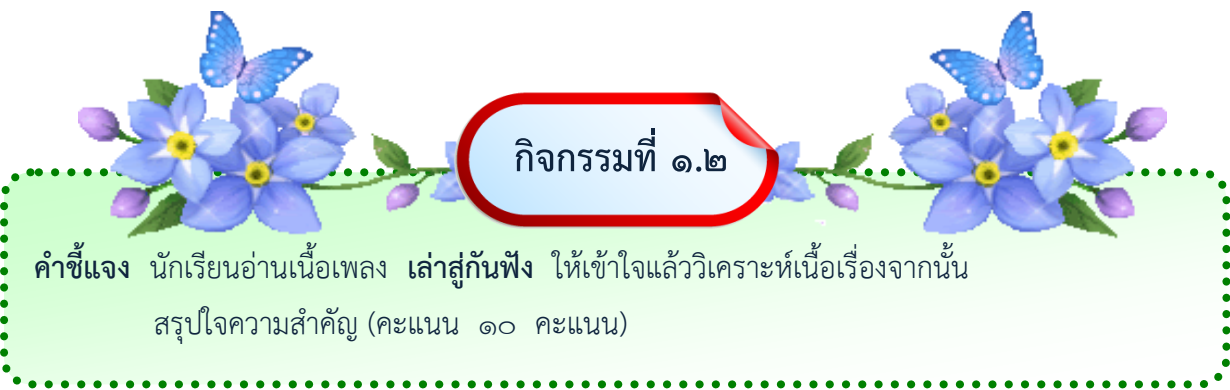
** (เพราะ) ฝนที่ตก(อยู่)ทางโน้น หนาวถึงคนทางนี้ ยังอยากได้ยิน
ทุกเรื่องราว เธอลำบากอะไรไหม เธอสู้ไหวหรือเปล่า อย่าลืมเล่าสู่กันฟัง
(ซ้ำ **)

เธอยังขาดอะไรไหม เธอสู้ไหวหรือเปล่า
อย่าลืมเล่าสู่กันฟัง เธอยังมีฉันอยู่ทั้งคน

กิจกรรมที่ ๑.๑

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง เล่าสู่กันฟัง ให้เข้าใจแล้ววิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านจากนั้น
ทำแผนผังความคิด (แผนผังความคิดสามารถออกแบบเพิ่มเติมได้) (คะแนน ๑๐ คะแนน)

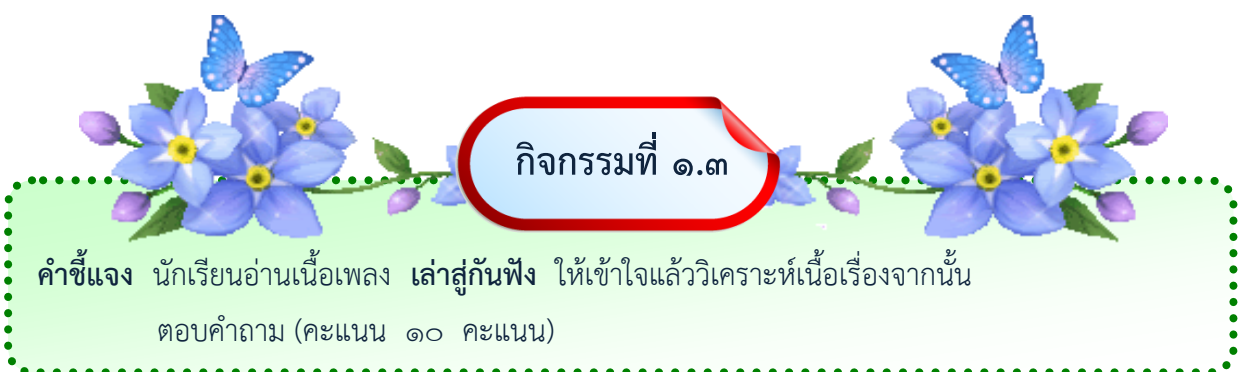




คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง เเล่สู่กันฟัง ให้เข้าใจแล้ววิเคราะห์เนื้อเรื่องจากนั้น
สรุปใจความสำคัญ (คะแนน ๑๐ คะแนน)

สรุปใจความสำคัญ

[illegible]



กิจกรรมที่ ๑.๓

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง เล่าสู่กันฟัง ให้เข้าใจแล้ววิเคราะห์เนื้อเรื่องจากนั้น
ตอบคำถาม (คะแนน ๑๐ คะแนน)

๑. จากบทเพลง เล่าสู่กันฟัง ให้ข้อคิดอย่างไร

.....

.....

๒. จากบทเพลง เล่าสู่กันฟัง การอยู่ร่วมกันในสังคมหรือในกลุ่มเพื่อสิ่งใดที่นักเรียนคิดว่าทุกคนควรมีให้แก่กัน

.....

.....

.....

๓. สมมุติว่าในชีวิตจริงของนักเรียนกำลังมีปัญหา กำลังท้อแท้ ถ้ามีเพื่อนหรือคนใกล้ชิดมอบเพลงนี้ให้กับนักเรียน นักเรียนจะมีความรู้สึกเช่นไร

.....

.....

.....

๔. การที่เรามีพลังในการต่อสู้ชีวิต นักเรียนคิดว่ามีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร

.....

.....

.....

๕. จากเนื้อหาของบทเพลง กล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

.....

กิจกรรมที่ ๒

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง **รูปที่มีทุกบ้าน** ให้เข้าใจแล้ววิเคราะห์เนื้อเรื่อง ที่อ่านจากนั้นทำแผนผังความคิด สรุปใจความสำคัญ และ ตอบคำถาม (แผนผังความคิดสามารถออกแบบเพิ่มเติมได้)

เพลง รูปที่มีทุกบ้าน

ธงชัย แมคอินไตย์

ตั้งแต่เล็กยังเคยได้ถามแม่ว่า บนข้างฝาบ้านเรานั้นติดรูปใคร
ที่แม่คอยบูชาประจำก่อนนอนทุกคืนจะต้องไหว้
แม่ตอบว่าให้กราบรูปนั้นทุกวัน ท่านเป็นเทวดาที่มีลมหายใจ
ที่เรายังพอมีกินอย่างวันนี้ ท่านดูแลคนไทยมานานเหลือเกิน ให้จำไว้

เป็นรูปที่มีทุกบ้าน จะรวยหรือจน หรือว่าจะใกล้ไกล
เป็นรูปที่มีทุกบ้าน ด้วยความรัก ด้วยภักดี ด้วยจิตใจ

เติบโตมาก็สิบปีที่ผ่านมา ภาพที่เห็นคือท่านทำงานทุกวัน
เมื่อไรเราทำอะไรที่เกิดข้อ แค่มองดูรูปบนข้างฝาจะได้กำลังใจ จากรูปนั้น

เป็นรูปที่มีทุกบ้าน จะรวยหรือจน หรือว่าจะใกล้ไกล
เป็นรูปที่มีทุกบ้าน ด้วยความรัก ด้วยภักดี ด้วยจิตใจ

จะขอตามรอยของพ่อ ท่องคำว่าเพี้ยงและพองจากหัวใจ
เป็นลูกที่ดีของพ่อ ด้วยความรัก ด้วยภักดี

จะขอตามรอยของพ่อ ท่องคำว่าเพี้ยงและพองจากหัวใจ
เป็นลูกที่ดีของพ่อ ด้วยความรัก ด้วยภักดี

จะขอตามรอยของพ่อ ท่องคำว่าเพี้ยงและพองจากหัวใจ
เป็นลูกที่ดีของพ่อ ด้วยความรัก ด้วยภักดี ด้วยความรัก ด้วยภักดี ตลอดไป

กิจกรรมที่ ๒.๑

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง รูปที่มีทุกบ้าน ให้เข้าใจแล้ววิเคราะห์เนื้อเรื่องที่อ่านจากนั้น
ทำแผนผังความคิด (แผนผังความคิดสามารถออกแบบเพิ่มเติมได้) (คะแนน ๑๐ คะแนน)

บุคคลที่กล่าวถึงในเพลง

.....

.....

.....

สถานที่ปรากฏในเพลง

.....

.....

.....

ชื่อเพลง

.....

ข้อคิดที่ได้จากเนื้อเพลง

.....

.....

.....

ประโยชน์ที่ได้จากเนื้อเพลง

.....

.....

.....

[illegible]



กิจกรรมที่ ๒.๓

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง รูปที่มีทุกบ้าน ให้เข้าใจแล้ววิเคราะห์เนื้อเรื่องจากนั้นตอบคำถาม
(คะแนน ๑๐ คะแนน)

๑. นักเรียนคิดว่ารูปที่มีทุกบ้านคือรูปอะไร

.....

.....

๒. นักเรียนมองผ่านความคิดเห็นภารกิจของผู้ที่เป็นเจ้าของรูปนี้ด้วยอริยาบถอย่างไรบ้าง
ปัจจุบัน

.....

.....

อดีต

.....

.....

๓. จากเพลงข้างต้น สรุปใจความสำคัญได้อย่างไร

.....

.....

๔. นักเรียนคิดว่ารูปที่มีทุกบ้าน มีความหมายต่อนักเรียนหรือไม่อย่างไร

.....

.....

๕. ให้นักเรียนยกตัวอย่างโครงการของผู้ที่เป็นเจ้าของรูปที่มีทุกบ้านที่ผลต่อความเป็นอยู่
ของคนไทยมา ๕ โครงการ

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว และทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ

๑. จากเนื้อหาของบทเพลง เล่าสู่กันฟัง กล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

- ก. เรื่องราวในอดีต
- ข. ชีวิตในวัยเรียน
- ค. ความเจ็บปวด
- ง. ความคิดถึงและความห่วงใย

๒. จากเนื้อหาของบทเพลง เล่าสู่กันฟัง กล่าวถึงบุคคลกี่คน

- ก. ๑ คน
- ข. ๒ คน
- ค. ๓ คน
- ง. ๔ คน

๓. จากเพลง เล่าสู่กันฟัง ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. ความรักของคน ๒ คนเริ่มมีปัญหา
- ข. ความห่างไกลเป็นอุปสรรคของความรัก
- ค. การจากกันทำให้เกิดความห่วงใยต่อกัน
- ง. การจากกันทำให้หมดรักต่อกัน

๔. กลุ่มเพลงต่อไปนี้ กลุ่มมีเนื้อหามุ่งให้มีความรักชาติ รักความเป็นไทย

- ก. เพลงรัก
- ข. เพลงไทยเดิม
- ค. เพลงปลุกใจ
- ง. เพลงเพื่อชีวิต

๕. ข้อใด ไม่ใช่ การแบ่งกลุ่มเพลงไทยสากล หลังจากปี พ.ศ. ๒๕๐๐

- ก. เพลงไทยเดิม
- ข. เพลงลูกกรุง
- ค. เพลงเพื่อชีวิต
- ง. เพลงลูกทุ่ง

๖. จากบทเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน ท่องคำว่าเพ็ญและพอจากหัวใจ เป็นลูกที่ดีของพ่อ ด้วยความรักด้วยภักดี” คำว่า **พ่อ** ในที่นี้ หมายถึงใคร

- ก. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- ข. พ่อของคนร้องเพลง
- ค. พ่อของคนแต่งเพลง
- ง. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๗. จากบทเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” คำว่า “รูปที่มีทุกบ้าน” ในที่นี้ หมายถึง รูปของใคร

- ก. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช
- ข. สมเด็จพระบรมราชินีนาถ
- ค. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี
- ง. สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร

๘. จากบทเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” แสดงให้เห็นว่าคนไทยรู้สึกอย่างไรต่อคนที่อยู่ในรูป

- ก. อิจฉา
- ข. ริษยา
- ค. ชื่นชม
- ง. เียดหุน

๙. จากบทเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” ส่งเสริมให้ผู้ฟังมีคุณธรรมในข้อใด

- ก. ความมีระเบียบวินัย
- ข. ความเสียสละ
- ค. ความกตัญญู
- ง. ความมีสัมมาคารวะ

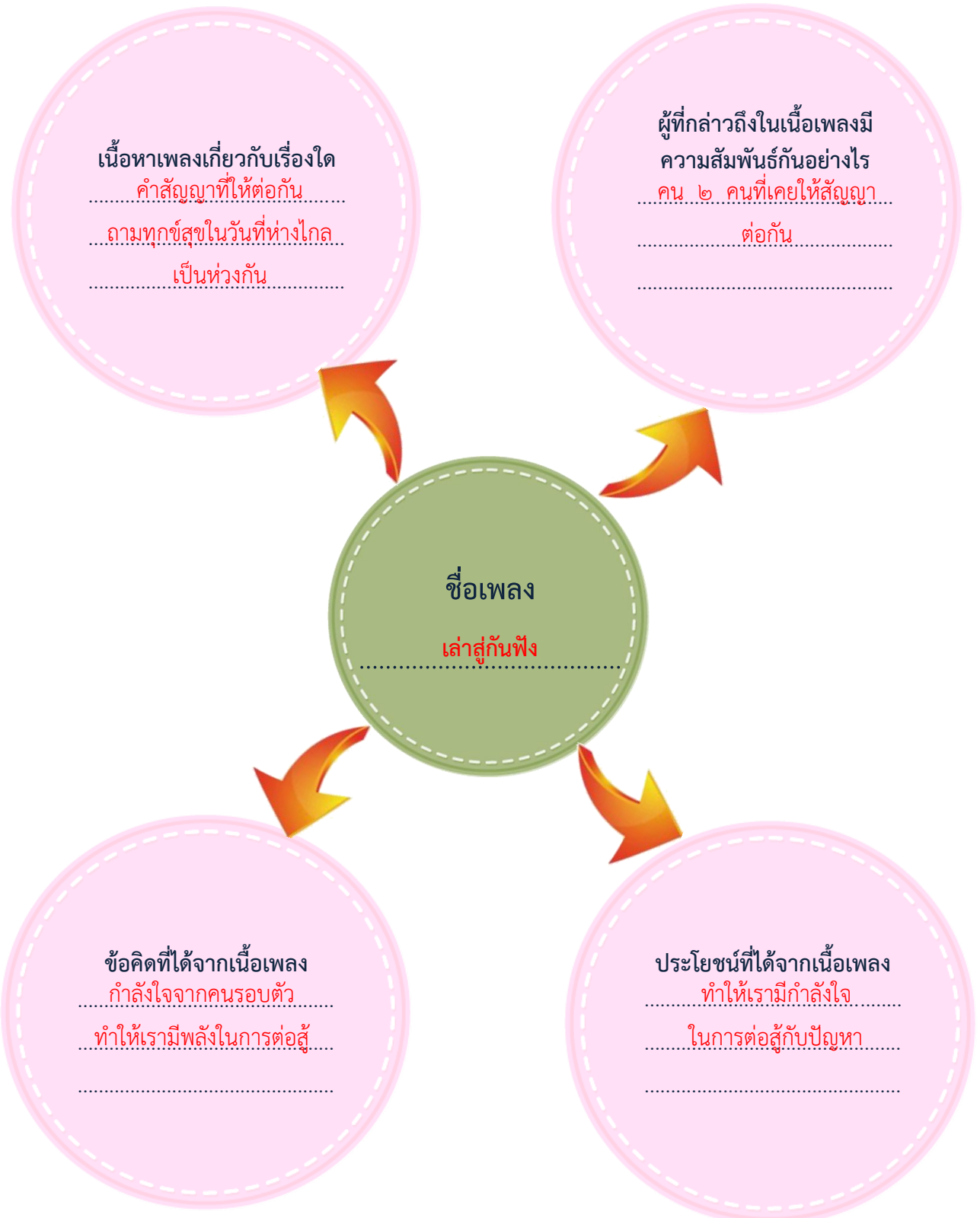
๑๐. จากบทเพลง “รูปที่มีทุกบ้าน” คำใดที่สื่อความหมายเป็นคนคนเดียวกัน

- ก. แม่- พ่อ
- ข. พ่อ - เทวดา
- ค. เทวดา - แม่
- ง. แม่ - คนในรูป

แนวการตอบ กิจกรรมที่ ๑

แนวการตอบ กิจกรรมที่ ๑.๑

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง เล่าสู่กันฟัง ให้เข้าใจแล้ววิเคราะห์
เนื้อเรื่องที่อ่านจากนั้นทำแผนผังความคิด (แผนผังความคิด
สามารถออกแบบเพิ่มเติมได้) (คะแนน ๕ คะแนน)



แนวการตอบ กิจกรรมที่ ๑.๒

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง เล่าสู่กันฟัง ให้เข้าใจแล้ววิเคราะห์
เนื้อเรื่องจากนั้นสรุปใจความสำคัญ
(คะแนน ๑๐ คะแนน)

สรุปใจความสำคัญ

ความห่วงใย เมื่อห่างไกลกันจะทุกข์หรือสุขก็ขอให้เล่าสู่กันฟัง

(ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)



แนวการตอบ กิจกรรมที่ ๑.๓

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง เล่าสู่กันฟัง ให้เข้าใจแล้ววิเคราะห์
เนื้อเรื่องจากนั้นตอบคำถาม
(คะแนน ๑๐ คะแนน)

๑. จากบทเพลง เล่าสู่กันฟัง ให้ข้อคิดอย่างไร

กำลังใจจากคนรอบตัวเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เรามีพลังในการต่อสู้

๒. จากบทเพลง เล่าสู่กันฟัง การอยู่ร่วมกันในสังคมหรือในกลุ่มเพื่อนสิ่งใดที่นักเรียนคิดว่าทุกคน
ควรมีให้แกกัน

ความห่วงใยกัน

๓. สมมุติว่าในชีวิตจริงของนักเรียนกำลังมีปัญหา กำลังท้อแท้ ถ้ามีเพื่อนหรือคนใกล้ชิดมอบเพลงนี้
ให้กับนักเรียน นักเรียนจะมีความรู้สึกเช่นไร

รู้สึกมีกำลังใจ มีพลังในการต่อสู้กับเรื่องราวต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิต เกิดความตื่นตันใจ

๔. การที่เรามีพลังในการต่อสู้ชีวิต นักเรียนคิดว่ามีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร

ทำให้เราสามารถฟันฝ่าอุปสรรคต่างๆ ไปได้ ทำให้เราเข้มแข็ง

๕. จากเนื้อหาของบทเพลง กล่าวถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ

คำสัญญาที่เคยให้ไว้ต่อกัน เมื่ออยู่ห่างไกลกันก็ยังคอยเป็นห่วง ไม่ว่าจะเกิดอะไรขึ้น

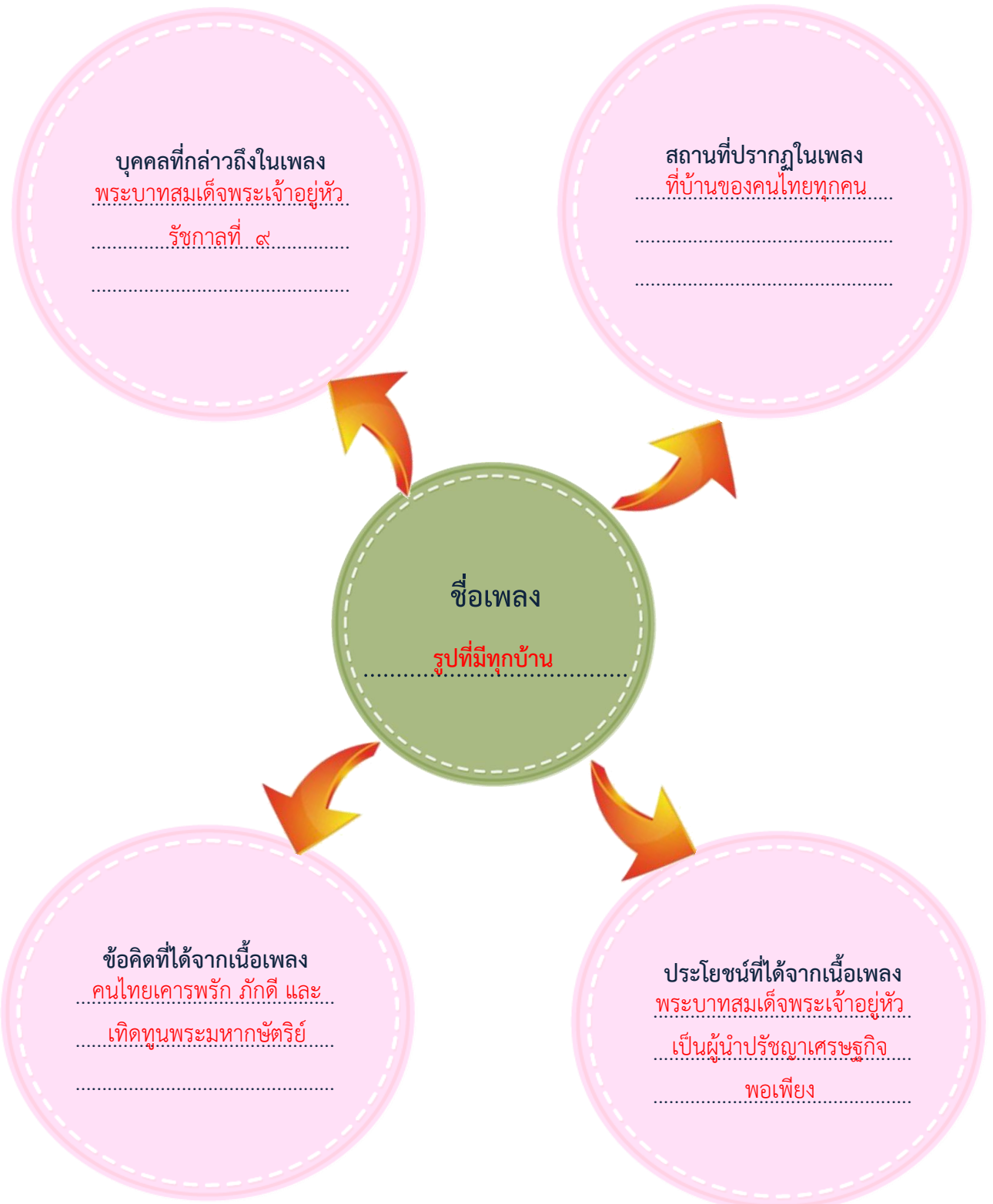
ก็ยังอยากได้ยินเรื่องราวของอีกฝ่าย

A horizontal strip of pink paper with a torn, deckled edge. The left end of the strip is curled up, revealing a white underside. The text is printed on the pink surface.

แนวการตอบ กิจกรรมที่ ๒

แนวการตอบ กิจกรรมที่ ๒.๑

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง รูปที่มีทุกบ้าน ให้เข้าใจแล้ววิเคราะห์
เนื้อเรื่องที่อ่านจากนั้นทำแผนผังความคิด (แผนผังความคิด
สามารถออกแบบเพิ่มเติมได้) (คะแนน ๑๐ คะแนน)



แนวการตอบ
กิจกรรมที่ ๒.๒

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง รูปที่มีทุกบ้าน ให้เข้าใจแล้ว
วิเคราะห์เนื้อเรื่องจากนั้นสรุปใจความสำคัญ
(คะแนน ๑๐ คะแนน)

สรุปใจความสำคัญ

รูปที่มีทุกบ้าน คือ รูปของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นรูปที่คนไทยทุกคนมองแล้ว
เกิดกำลังใจ เป็นรูปที่คนไทยให้ความเคารพ ให้ความรักดี

(ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)



แนวการตอบ กิจกรรมที่ ๒.๓

คำชี้แจง นักเรียนอ่านเนื้อเพลง รูปที่มีทุกบ้าน ให้เข้าใจ
แล้ววิเคราะห์เนื้อเรื่องจากนั้นตอบคำถาม
(คะแนน ๑๐ คะแนน)

๑. นักเรียนคิดว่ารูปที่มีทุกบ้านคือรูปอะไร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๒. นักเรียนมองผ่านความคิดเห็นภารกิจของผู้ที่เป็นเจ้าของรูปนี้ด้วยอิริยาบถอย่างไรบ้าง
ปัจจุบัน

ชายชราผอมสูงนั่งอยู่บนรถเข็น

อดีต

อยู่ท่ามกลางธรรมชาติล้อมรอบไปด้วยประชาชน ชายรูปร่างผอมสูงใส่แว่นตาสะพาย
กล้องถ่ายรูป มือถือแผนที่และดินสอ มีเหงื่อออกเต็มใบหน้า

๓. จากเพลงข้างต้น สรุปใจความสำคัญได้อย่างไร

ประชาชนคนไทยมีความรัก ความภักดี เกิดทศนุชาพ่อของคนไทย

๔. นักเรียนคิดว่ารูปที่มีทุกบ้าน มีความหมายต่อนักเรียนหรือไม่อย่างไร

มี เพราะพระองค์ทรงเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต

๕. ให้นักเรียนยกตัวอย่างโครงการของผู้ที่เป็นเจ้าของรูปที่มีทุกบ้านที่ผลต่อความเป็นอยู่
ของคนไทยมา ๕ โครงการ

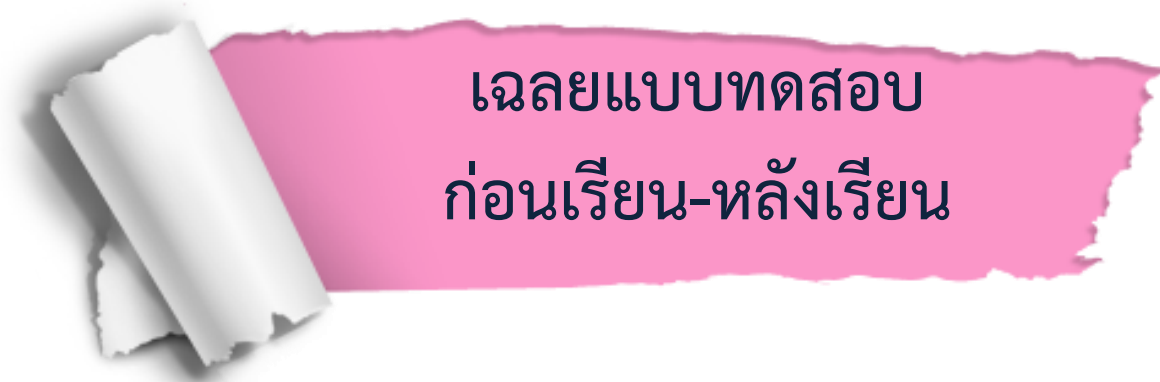
๑. โครงการเศรษฐกิจพอเพียง

๒. โครงการแก้มลิง

๓. โครงการฝนหลวง

๔. โครงการหญ้าแฝก

๕. โครงการชั่งหัวมัน

A horizontal strip of pink paper with a torn, deckled edge on the right side. The left end is folded over, showing a white underside. The text is centered on the pink surface.

เฉลยแบบทดสอบ
ก่อนเรียน-หลังเรียน

แบบทดสอบก่อนเรียน

๑. ก

๒. ก

๓. ง

๔. ค

๕. ข

๖. ง

๗. ข

๘. ค

๙. ค

๑๐. ก

แบบทดสอบหลังเรียน

๑. ง

๒. ข

๓. ค

๔. ค

๕. ก

๖. ก

๗. ก

๘. ง

๙. ค

๑๐. ข

บรรณานุกรม

เนื้อเพลงรูปที่มีทุกบ้าน. วิธีสืบค้นวัสดุสารสนเทศ.(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก www.justusers.net/
(วันที่ค้นข้อมูล : ๔ มีนาคม ๒๕๕๗)

เนื้อเพลงเล่าสู่กันฟัง. วิธีสืบค้นวัสดุสารสนเทศ.(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.siamzone.com/> (วันที่ค้นข้อมูล : ๔ มีนาคม ๒๕๕๗)

ใบความรู้เรื่องบทเพลง. วิธีสืบค้นวัสดุสารสนเทศ.(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก www.fm100sk.net/
(วันที่ค้นข้อมูล : ๔ มีนาคม ๒๕๕๗)

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๔๖). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน** กรุงเทพมหานคร :
นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

วีรศักดิ์ สุนทรศรี. (๒๕๔๑). **ที่อยู่ที่ยืนของเพื่อชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์นาคร.



คำนำ

แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ชุดที่ ๒ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทเพลง จัดทำขึ้น
เพื่อเป็นเครื่องมือในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งการคิด
วิเคราะห์เป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีเหตุผล
มีวิจารณญาณ มีการไตร่ตรองมองการณ์ไกล และรู้จักนำความสามารถในการคิดไปใช้ในการเผชิญ
สถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม แบบฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ มีทั้งหมด ๘ ชุด ดังนี้

- ชุดที่ ๑ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์
- ชุดที่ ๒ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทเพลง
- ชุดที่ ๓ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์นิทาน
- ชุดที่ ๔ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์สำนวน สุภาษิต คำพังเพย
- ชุดที่ ๕ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทความ
- ชุดที่ ๖ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์คำขวัญ
- ชุดที่ ๗ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์เรื่องสั้น
- ชุดที่ ๘ เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทร้อยกรอง

ในการจัดทำแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ชุดที่ ๒ เรื่อง การอ่าน
เพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทเพลง ผู้จัดทำมีความคาดหวังให้แบบฝึกทักษะชุดนี้เสริมสร้างให้เกิด
การกระตุ้น เพิ่มความเข้าใจแก่นักเรียนให้มีความสนใจต่อการเรียนรู้ การฝึกและมีเจตคติที่ดี
ต่อการเรียนรู้ภาษาไทยยิ่งขึ้น

จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะชุดนี้ จะทำให้นักเรียนสามารถอ่าน และวิเคราะห์
เรื่องที่อ่าน ทั้งยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

นางลักษณ์ สุวรรณทน





เนื้อหา

หน้า

คำแนะนำในการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	๑
คำแนะนำสำหรับครู	๒
คำแนะนำสำหรับนักเรียน	๓
จุดประสงค์ของแบบฝึกทักษะ	๔
แบบทดสอบก่อนเรียน	๕
ใบความรู้	๗
ชุดที่ ๒ การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทเพลง	
กิจกรรมที่ ๑	๑๑
กิจกรรมที่ ๑.๑	๑๒
กิจกรรมที่ ๑.๒	๑๓
กิจกรรมที่ ๑.๓	๑๔
กิจกรรมที่ ๒	๑๕
กิจกรรมที่ ๒.๑	๑๖
กิจกรรมที่ ๒.๒	๑๗
กิจกรรมที่ ๒.๓	๑๘
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๙
แนวการตอบกิจกรรมที่ ๑	
แนวการตอบกิจกรรมที่ ๑.๑	๒๒
แนวการตอบกิจกรรมที่ ๑.๒	๒๓
แนวการตอบกิจกรรมที่ ๑.๓	๒๔
แนวการตอบกิจกรรมที่ ๒	
แนวการตอบกิจกรรมที่ ๒.๑	๒๖
แนวการตอบกิจกรรมที่ ๒.๒	๒๗
แนวการตอบกิจกรรมที่ ๒.๓	๒๘
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน	๓๐
บรรณานุกรม	๓๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

แบบฝึกทักษะ

เรื่อง การอ่านเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์บทเพลง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ชุดที่ ๒

การอ่านเพื่อพัฒนาการ
คิดวิเคราะห์บทเพลง

นางนงลักษณ์ สุวรรณเทน
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ

โรงเรียนปิงมะสุวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๘
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

